

Inventaris van het archief van H.E.S. Woldring

(1962-2013)

Samengesteld door H.E.S. Woldring

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 955
Maart 2013

Inleiding

Dit archief is geordend door H.E.S. Woldring (*1943) en in maart 2013 overgedragen aan het Historisch Documentatiecentrum

Dit archief bestaat uit

1. Curriculum vitae
2. Overzicht van publicaties van H.E.S. Woldring
  - 2a) Monografieën
  - 2b) Artikelen in bundels
  - 2c) Artikelen in tijdschriften
  - 2d) Populair-wetenschappelijke artikelen
  - 2e) Recensies
3. Inventaris van het archief
  - Beschrijving van de inhoud van doos I-VI

1. Curriculum vitae

Woldring, Hendrik Egbert Sipke
Geboortedatum 25 juli 1943, Leeuwarden
Burgerlijke staat 9 december 1976 gehuwd met Anna Cornelia van der Weele; vader van Edith Jeannette (1980), Reinart Elias (1981) en Ruben Marinus (1985).
Kerkgenootschap Belijdend lid Protestantse Kerk in Nederland

Opleiding

1962-1968 Studie sociologie aan de Rijksuniversiteit in Groningen;
1968 Doctoraalexamen.
1968-1971 Studie filosofie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam;
1971 Doctoraal examen.
1971 Zomersemester, studie filosofie aan de Goethe Universität, en de Theologisch-Philosophische Hochschule Sank Georgen, Frankfurt.
1976 Promotie in de wijsbegeerte aan de Vrije Universiteit.

Beroep

1969 Wetenschappelijk medewerker voor sociale ethiek in de Subfaculteit der Sociaal-Culturele Wetenschappen, VU.
1974 Wetenschappelijk medewerker (in 1976 wetenschappelijk hoofdmedewerker) voor sociale filosofie aan de Faculteit der Sociaal-Culturele Wetenschappen en de Centrale Interfaculteit, VU.
1981-1982 *Research fellow*, Calvin College, Grand Rapids, Michigan, U.S.A.
1986 Bijzonder hoogleraar vanwege het Abraham Kuyperfonds Voor politieke filosofie in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, VU, en sinds
1995 Eveneens in de Faculteit der Wijsbegeerte.
1990-1991 *Research fellow*, The University of Notre Dame, Indiana, U.S.A.
1999-2000 *Fellow*, NIAS in Wassenaar.
2004-2008 Gewoon hoogleraar wijsbegeerte, in het bijzonder politieke filosofie, in de Faculteit der Wijsbegeerte; tevens decaan van deze faculteit

Buitenuniversitaire activiteiten

1977-1980 Lid van het partijbestuur van de Antirevolutionaire Partij.
1978-1980 Lid van het bestuur van de Dr. Abraham Kuyperstichting
1980-1982 Lid van het bestuur van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.
1989-1997 Lid van de redactie van *Christen-Democratische Verkenningen*.
1999-2005 Lid van de Raad van Toezicht Zorgcentrum Amsterdam.
1999-2007 Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal (voor het Toenmalige CDA)
2003-2007 Voorzitter van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie.
2004-2006 Lid van het stichtingsbestuur Christelijke Pers.

Sinds 2010 Voorzitter van de Comenius Stichting, Naarden. Na de Integratie van de Comenius Stichting en de Stichting Comenius Museum (1 Januari 2013) vicevoorzitter van het bestuur van de Stichting Comenius Museum.

2. Overzicht van publicaties van H.E.S. Woldring

2a) Monografieën

Tussen handelingsvrijheid en gedragsbeheersing: Een sociaal-filosofische studie over de vrijheid tot en de beheersing van het sociaal handelen in de sociologische theorie (diss.). Assen / Amsterdam: Van Gorcum, 1976, 215 pp.

Monniken en moordenaars. Het dubbelgangermotief in het mensbeeld van Dostojewski (met K.J. Popma). Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 1979, 255 pp.

Reformatorische maatschappijkritiek: Ontwikkelingen op het gebied van sociale filosofie en sociologie in de kring van het Nederlandse protestantisme van de 19e eeuw tot heden (met D.Th Kuiper). Kampen: Kok, 1980, 476 pp.

Ethiek en kernbewapening: In het spanningsveld van de verantwoordelijkheidsethiek. Amsterdam: VU Uitgeverij, 1985, 173 pp.

Karl Mannheim. The Development of his Thought: Philosophy, Sociology and Social Ethics. Assen: Van Gorcum, 1986; New York: St. Martin's Press, 1987, 450 pp.

Mensenrechten en vrede (inaug. rede) Deventer: Van Loghum Slaterus, 1987, 56 pp.

Als alles politiek is...: Politieke mondigheid en 'grootmondigheid' van de kerk. Kampen: Kok, 1987, 93 pp.

De Franse revolutie: Een actuele uitdaging. Kampen: Kok, 1989, 200pp.

Politieke filosofie. Een systematische inleiding. Utrecht: Het Spectrum (aula), 1993, 295 pp.

Vriendschap door de eeuwen heen. Wijsgerige beschouwingen over vriendschap als gave en opgave. Baarn: Ambo, 1994, 250 pp.

De christen-democratie. Een kritisch onderzoek naar haar politieke filosofie. Utrecht: Het Spectrum, 1996, 424 pp. Koreaanse vert. Seoel: Korean Institute of Christian Politics, 2005, 534 pp.

Kernbegrippen in de politieke filosofie. Een herwaardering. Bussum: Coutinho, 2001, 164 pp.

Westerse waarden door Shakespeare belicht. Nijmegen: Valkhof Pers, 2002, 179 pp.

Politieke filosofie van de christen-democratie. Budel: Damon, 2003, 286 pp.

Faust en levenskunst. Praktische filosofie van Goethe. Diemen: Veen Magazines, 2005, 187 pp.

Pluralisme, integratie en cohesie. Budel: Damon, 2006, 135 pp.

Thomas More en de toekomst van Europa (afscheidsrede). Budel: Damon, 2008, 20 pp.

Een handvol filosofen. Een geschiedenis van de filosofiebeoefening aan de Vrije Universiteit Amsterdam van 1880 tot 2012 (te verschijnen in 2013)

Jan Amos Comenius. Een levensverhaal (te verschijnen).

W. Banning en H.E.S. Woldring, *Hedendaagse sociale bewegingen*.

Achtergronden en beginselen. Houten / Zaventem: Bohn Stafleu Van

Loghum (bewerkte 11de druk 1988, bewerkte 12de druk 1993, bewerkte 13de druk 1998), 268 pp.

2b) Artikelen in bundels

- 'Calvinisme en sociologie', in F. Bovenkerk e.a. (red.), *Toen en thans. De sociale wetenschappen in de jaren dertig*. Baarn: Ambo, 1978, pp 157-167.
- 'Sturen aan structuren. Welke zin hebben samenlevingsstructuren?', in A. Veerman en C. Bremmer (red.), *Bezinning en perspectief*. Franeker: T. Wever, 1979, pp. 103-109.
- 'Ideologie', in *Spectrum Encyclopedie van de Wereld. Balans van onze aarde*, Vol. IV. Utrecht, Antwerpen: Het Spectrum, 1982, pp. 228-231.
- 'Idee en ideologie van de verzorgingsstaat', in A.W. Musschenga, A.J. Vermaat en H.E.S. Woldring (red.), *Zelfzorg en verzorging. Perspectieven van de verzorgingsstaat*. Kampen: J.H. Kok, 1985, pp. 83-103.
- 'Consensus in een pluriforme cultuur. Relativiteit en relativisme van kennis', in G.M. Huussen en H.E.S. Woldring (red.), *Werken met wijsbegeerte. Een cultuurprobleem*. Delft: Eburon, 1986, pp. 53-65.
- 'Actualiteit van christelijk-sociaal denken in een gesecculariseerde verzorgingsstaat', in H.E.S. Woldring, H.H.F. Wijffels en L. Markensteyn, *Gedeelde verantwoordelijkheid*. 's-Gravenhage: Boekencentrum, 1986, pp. 9-33.
- 'Escape from Relativism. Karl Mannheim's Idea of Consensus beyond Relativism', in B. Barnes e.a., *Cognitive Relativism and Social Sciences*. Utrecht: University of Utrecht / Department of Cultural Anthropology, 1986, pp. 308-321.
- 'De sociale kwestie - meer dan een emancipatiestrijd', in C. Augustijn, J.H. Prins en H.E.S. Woldring (red.), *Abraham Kuyper. Zijn volksdeel, zijn invloed*. Delft: W.D. Meinema, 1987, pp. 123-145.
- 'Ethisch appèl in een bedreigde cultuur. W. Bannings cultuurfilosofische analyse van het lijden aan de tijd', in M.B. ter Borg (red.), *Banning als denker*. Utrecht: De Ploeg, 1988, pp. 37-51.
- 'Geschiedenis en perspectief van de protestants-christelijke sociale beweging', in H. Crijns e.a. (red.), *Tussen kapitaal en arbeid: Een eeuw katholiek en protestants sociaal denken*, DISK-cahier XV. Aalsmeer: Luyten; Amsterdam: DISK, 1990: pp. 11-36.
- 'Politiek-ethische fundering van de westerse rechtsstaat', in R. Commers (red.), *Acta Filosofiedag 1990 Rijksuniversiteit Gent*. Delft: Eburon / Filosofische Reeks, 1992, pp. 81-84.
- 'Inleiding', in A. Kuyper, *Het sociale vraagstuk en de christelijke religie* (1891). Kampen: J.H. Kok, 1990, pp. v-ix.
- 'Christelijk-sociaal denken. een algemene introductie', in C.A. van den Berg e.a. (red.), *100 jaar verantwoordelijkheid*. Kampen: J.H. Kok, 1991, pp. 9-17.
- 'Vrijheid en wederkerigheid. Een visie op burgerschap', in P.B. Cliteur, P.A. van Gennip, L. Laeyendecker (red.), *Burgerschap, levensbeschouwing en criminaliteit. Humanistische, katholieke en protestantse visies op de kwaliteit van de huidige samenleving*. Amersfoort / Leuven: De Horstink, 1991, pp. 189-201.
- 'Ethos als intermedium tussen denken en handelen', in *Tempora mutantur. Over maatschappelijke verandering en ontwikkelingen in het sociale*

- denken*. Liber amicorum aangeboden aan prof. dr. J.M.M. de Valk. Baarn: Ambo, 1992, pp. 156-169.
- ‘Vriendschap in persoonlijk en politiek perspectief’, in G. Beverling e.a., *‘Mij langt na di’. Gedachten over vriendschap*. Utrecht: Remonstrantse Broederschap, 1992, pp. 11-18.
- ‘Vriendschap als politieke uitdaging’, in E. Heijerman en P. Wouters (red.), *Crisis van de rede*. Assen: Van Gorcum, 1992, pp. 305-314.
- ‘Op zoek naar openheid’, in S.W. Couwenberg (red.), *Geloof en christendom in de jaren negentig. Kritische evaluatie en perspectief*. Kampen: Kok Agora, in samenwerking met Stichting Civis Mundi, 1992, pp. 59-69.
- ‘Ethos’, ‘Intelligentsia’ en ‘subsidiariteitsbeginsel’ (korte artikelen) in H. Willemsen (red.), *Woordenboek Filosofie*. Assen / Maastricht: Van Gorcum, 1992.
- ‘Filosofen: tolken van hun tijd’, in Th. de Boer e.a., *Moderne Franse filosofen*. Kampen: Kok Agora, 1993, pp. 7-11.
- ‘Privaat en publiek. Over de actualiteit van de politieke filosofie van Johannes Althusius’, in M.C.P. van Eijk e.a. (red.), *Gesloten of open overlegstelsel*. ‘s-Gravenhage: Sdu Juridische en Fiscale Uitg., 1993, pp. 13-28.
- ‘The Identity of a Culture and its Language. A Philosophical and Moral Approach’, in M.A. Bakker and B.H. Morrison (eds.), *Studies in Netherlandic Culture and Literature*. Lanham, etc.: University Press of America, 1994, pp. 203-211.
- ‘Dooyeweerd contra Gerbrandy en Ruppert. Dooyeweerd over medezeggenschap en bedrijfsorganisatie en reacties van zijn critici’, in H.G. Geertsema e.a. (red.), *Herman Dooyeweerd 1894-1977. Breedte en actualiteit van zijn filosofie*. Kampen: Kok, 1994, pp. 88-113.
- ‘Grote denkers sterven niet’, in H.E.S. Woldring (red.), *Identiteit en tolerantie. Nederlandse filosofen aan het begin van de nieuwe tijd*. Baarn: Ambo, 1995, pp. 7-28.
- ‘Benedictus de Spinoza: Wegbereider van de democratie’, in H.E.S. Woldring (red.), *Identiteit en tolerantie. Nederlandse filosofen aan het begin van de nieuwe tijd*. Baarn: Ambo, 1995, pp. 157-175.
- ‘Ouder worden en de dingen die niet voorbijgaan’, in H.E.S. Woldring (red.), *Grote filosofen over jeugd en ouder worden*. Baarn: Ambo, 1995, pp. 7-13.
- ‘Karl Mannheim’, in *Kritisch Denkerslexicon*, nr. 19. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, 1995, pp. 1-16.
- ‘Competentie en competitie: de verhouding tussen staat en maatschappelijk middenveld in de politieke filosofie van Alexis de Tocqueville’, in T.J. van der Ploeg e.a. (red.), *In plaats van overheid. Recht scheppen door particuliere organisaties*. Zwolle: Tjeenk Willink, 1995, pp. 53-68.
- ‘Cultuur en nationalisme in de spiegel van de vreemdeling’, in A.W. Musschenga e.a. (red.), *De mens die je bent. Over identiteit*. Kampen: Kok Agora, 1995, pp. 48-77.
- ‘Over de ethiek van burgerschap’, in J.H.J. van den Heuvel (red.), *Ethiek in politiek en openbaar bestuur*. Utrecht: Lemma, 1995, pp. 79-94.
- ‘Over vrienden en vogels en de zin van arbeid’, in *Otium cum dignitate*. Afscheidsbundel voor Alberdien Smit. Baarn: Ambo, 1996, pp. 163-166.
- ‘Waar Bolkestein ophoudt’, in M. ten Hooven, *Het debat over de moraal*. Amsterdam: Trouw, 1996, pp. 31-34.
- ‘Politiek-filosofische dimensies van troost’, in A. Baart (red.), *Het troostrijk. Cultuur tussen maakbaarheid en eindigheid*. Baarn: Gooi en Sticht (in

- samenwerking met de Thomas More Academie te Nijmegen), 1996, pp. 117-132.
- ‘In gesprek met dr. C.W. Rietdijk’, in C.W. Rietdijk, *Wetenschap als bevrijding. Socratisch gesprek met een gedreven maatschappij- en cultuurcriticus*. Kampen: Kok Agora, 1997, pp. 114-133.
- ‘Identiteit en fusie tussen liberalisme en communitarisme’, in J.W. Sap e.a. (red.), *Identiteit en fusie. De spanning tussen overheidsbeleid en het behoud van sociale verbanden*. Utrecht: Lemma, 1997, pp. 11-25.
- ‘Vriendschap en de kwaliteit van leven. Over functies van vriendschap in relatie tot morele vorming’, in C.J.A. Roosen, R.J. van de Gaag en A. Kolman (red.), *Zeg me wie je vrienden zijn... Psychotherapie en vriendschap*. Assen: Van Gorcum, 1998, pp. 11-21.
- Inleidingen tot de hoofdstukken 20, 21, 25, 27, 33, 35 en 38, in: *Honderd jaar sociaal. Teksten uit honderd jaar sociale beweging en sociaal denken in Nederland*, onder redactie van J.M. Peet, L.J. Altena, C.W. Wiedijk. Den Haag: Sdu 1998.
- ‘Vriendschap - gave, opgave en overgave’, in G. Dresen (red.), *Overgave in vriendschap, mystiek, lijden en politiek*. Baarn: Gooi en Sticht 1998, pp. 76-89.
- ‘Het doel en de doelen van de staat’, in F.C.M.A. Michiels (red.), *Recht op het doel af. Opstellen over doelmatigheid en doeltreffendheid van het overheidshandelen in de democratische rechtsstaat*. Deventer: Tjeenk Willink 1998, pp. 11-26.
- ‘Abraham Kuyper’, in *Kritisch Denkerslexicon*, nr. 26. Amsterdam: Veen 1999, pp. 1-16.
- ‘On the Purpose of the State. Continuity and Change in Political Theories,’ in Brendan Sweetman (ed.), *The Failure of Modernity. The Cartesian Legacy and Contemporary Pluralism*. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press 1999, pp. 155-170.
- ‘Education for Politics: Knowing, Responsibility and Cultural Development’, in Daniel McInerney (ed.), *The Common Things. Essays on Thomism and Education*. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press 1999, pp. 227-240.
- ‘Karl Mannheim’, in H. Achterhuis, J. Sperna Weiland e.a. (red.), *De denkers. Een intellectuele biografie van de twintigste eeuw*. Antwerpen / Amsterdam: Uitg. Contact 1999, pp. 245-255.
- ‘Kuyper’s Formal and Comprehensive Conceptions of Democracy’, in Cornelis van der Kooi and Jan de Bruijn (eds.), *Kuyper Reconsidered. Aspects of his Life and Work*. Amsterdam: VU Uitgeverij 1999, pp. 206-217.
- ‘Bijzonder onderwijs en de sociale cohesie in de samenleving’, in: T.J. van der Ploeg e.a. (red.), *De vrijheid van onderwijs, de ontwikkeling van een bijzonder grondrecht*. Utrecht: Lemma 2000, pp. 231-242.
- ‘Vrijheid van vereniging en “civil society” in het licht van de politieke filosofie van Hannah Arendt’, in H.M.L. Frons en T.J. van der Ploeg (red.), *De vrijheid van vereniging in Nederland*. Utrecht: Lemma, 2000, pp. 11-22.
- ‘Social Justice as a Work of Art in Action’, in Alice Ramos, ed., *Beauty, Art, and the Polis*, with an introduction by Ralph McInerney. American Maritain Association Publications. Washington, D.C.: The Catholic University Press, 2000, pp. 287-300.
- ‘Multiform Responsibility and the Revitalization of Civil Society’, in Luis E. Lugo (ed.), *Religion, Pluralism, and Public Life. Abraham Kuyper’s*

- Legacy for the Twenty-First Century*. Grand Rapids, Michigan / Cambridge, United Kingdom: Eerdmans, 2000, pp. 175-188.
- ‘Constitutional Democracy in Search of Justification’, in Timothy Fuller and John P. Hittinger (eds.), *Reassessing the Liberal State. Reading Maritain’s Man and the State*. American Maritain Association Publications. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press, 2001, pp. 73-86.
- ‘Inleiding: de erfenis van het kwaad’ (met G.J. Buijs), in G.J. Buijs en H.E.S. Woldring, *Grote politieke denkers. Hun strijd tussen goed en kwaad. Een rondblik*. Zoermeer: Meinema, 2001, pp. 7-15.
- ‘Herman Dooyeweerd en Jacques Maritain: de strijd om een sterke staat en een vitale civiele samenleving’, in G.J. Buijs en H.E.S. Woldring, *Grote politieke denkers. Hun strijd tussen goed en kwaad. Een rondblik*. Zoetermeer: Meinema, 2001, pp. 129-143.
- ‘History of Democracy and Christianity of the Netherlands’, in Sohn Bong-Ho, *et. al.*, *Christianity and Democracy* (Seoul: The Institute of Christian Politics, 2002), pp. 27-39. Korean translation, pp. 41-55.
- ‘Levensbeschouwelijke argumentatie in het politieke debat’, in H.M. Vroom en H.E.S. Woldring, *Religies in het publieke domein*. Zoetermeer: Meinema, 2002, pp. 49-73.
- ‘Understanding Freedom as a Way of Knowing Social Life’, in: Douglas A. Ollivant (ed.), *Jacques Maritain and the Many Ways of Knowing*. American Maritain Association Publication. (Washington, D.C.: Catholic University of America Press, 2002), pp. 191-205.
- ‘Filosofische reflectie op beginselen van de rechtsstaat’, in F.J. van Ommeren en S.E. Zijlstra (red.), *De rechtsstaat als toetsingskader*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers, 2003, pp. 23-42.
- ‘Social Cohesion of a Pluralist Civil Society. A Challenge of Christian Higher Education’, in John B. Hulst and Peter Balla (eds.), *The World of God for Academy in Contemporary Culture(s)*. Proceedings of the Conference of the International Association for the Promotion of Christian Higher Education, 2002). Budapest: Károli Gáspár Reformed University, 2003, pp. 165-181.
- ‘Die politische Kultur der Christdemokratie in den Niederlanden und in der Bundesrepublik Deutschland’, in J.L. Kleuters & M. Ragg, *Christdemokratische Positionen in den Niederlanden, der Bundesrepublik Deutschland und Europa*. Nijmegen: Katholieke Universiteit / Centrum voor Duitsland-Studies, 2003, pp. 27-39.
- ‘The Quest for Truth and Human Fellowship in a Pluralist Society’, in John G. Trapani, (ed.), *Truth Matters. Essays in Honor of Jacques Maritain*. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press, 2004, pp. 284-300.
- ‘Bevrijdende waarden en bindende normen in de publieke moraal’, in P.T. de Beer en C.J.M. Schuyt (red.), *Bijdragen aan waarden en normen*. Uitgave van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2004, pp. 55-76.
- ‘Groen van Prinsterer en 1789. Een halfbegrepen revolutie’, in J. de Bruijn en G. Harinck (red.), *Groen van Prinsterer in Europese context*. Hilversum: Verloren, 2004, pp. 73-79.
- ‘Kritische ondervraging van het liberalisme als ideologie’, in R. van Woudenberg e.a. (red.), *Het nut van de filosofie*. Budel: Damon, 2004, pp. 139-145.

- ‘Inleiding’, in Abraham Kuyper, *Het Calvinisme. Oorsprong en waarborg van onze constitutionele vrijheden. Een Nederlandse gedachte*. Kampen: Kok, 2004, pp. 9-32.
- ‘Niederlande’, in G. Buchstab / R. Uertz (Hrsg), *Nationale Identität im vereinten Europa*. Freiburg, etc.: Herder, 2006, pp. 111-131.
- ‘Vriendschap’, in M. Becker, B. van Stokkom, P. van Tongeren en J.-P. Wils (red.), *Lexicon van de ethiek*. Assen: Van Gorcum, 2007, pp. 345-349.
- ‘Introduction’, in Henk E.S. Woldring (ed.), *Essays in Honour of Nicholas P. Wolterstorff*. Amsterdam: VU University Press, 2008, pp. 7-10.
- ‘Infrastructuur van democratie. Een politiek-filosofische bijdrage’, in C.W. Noorlander e.a.(red.), *Het volk regeert. Beschouwingen over de (Nederlandse) democratie in de 21^e eeuw*. Nijmegen: Wolf Legal Publishers, 2008, pp. 33- 51.
- ‘Conservatisme – denkstijl of wereldbeschouwing?’, in O. Tans e.a. (red.), *De Grenzen van het goede leven. Rechtsgeleerde opstellen aangeboden aan prof. mr. A. Soeteman ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar Encyclopedie der Rechtswetenschap en Rechtsfilosofie aan de Vrije Universiteit*. Nijmegen, Ars Aequi Libri, 2009, pp. 151-160.
- ‘Filosofie van het geschenk. Een kleine typologie’, in J.G.C. Dohmen en M.C.E.M. Draaisma (red.), *Een kwestie van grensoverschrijding. Liber amicorum P.E.L. Janssen*. Nijmegen: Wolf Legal Publishers, 2009, pp. 413-422.
- ‘Social Cohesion of a Pluralist Civil Society. A Challenge to Maritain’s Political Philosophy’, in C. Cullen and J. A. Clair (eds.), *Maritain and America*. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press, 2009, pp. 31-48.
- ‘Renewal of Civilization: Toward Justice and Peace’, J.D. Gort, H. Jansen, and W. Stoker (eds.), *Crossroad Discourses between Christianity and Culture* (Festschrift in honor of Hendrik M. Vroom on the occasion of his 65th birthday). Amsterdam / NewYork: Rodopi, 2010, pp. 137-153.

2c) Artikelen in tijdschriften

- ‘Jeugd in een kerkelijk klimaat’, in *Lucerna. Gereformeerd Interfacultair Tijdschrift*, 7, 6 (1968), pp. 215-227.
- ‘Student en kerk’, in *Lucerna. Gereformeerd Interfacultair Tijdschrift*, 8, 3 (1969), pp. 3-31.
- ‘Nederland in de branding. Einde van een tijdperk? Een nieuw begin?’, in *Antirevolutionaire Staatkunde*, 45, 9 / 10 (1975), pp. 267-279.
- ‘Wetenschap waartoe? Een wetenschappelijk in memoriam prof. dr. P.J. Bouman’, in *Intermediair*, XIII, 13 (1 april 1977), pp.23-27.
- ‘Dialoog christenen en marxisten. Enkele oriëntatiepunten voor een open gesprek’, in *Antirevolutionaire Staatkunde*, XLV (1977), pp. 124-140.
- ‘Sociologie der kennis. Enige notities betreffende Mannheims filosofische sociologie der kennis’, in *Filosofische Reeks*, VI. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam / Centrale Interfaculteit, 1979, pp. 193-199.
- ‘Wetenschap en léven’, in *RO* (Maandblad Reünistenorganisatie Societas Studiosorum Reformatorum), september 1979, pp. 13-25.
- ‘Sociologie der kennis. Een hoofdstuk uit de filosofie van Karl Mannheim’, in *Algemeen Nederlands Tijdschrift voor Wijsbegeerte*, LXXII, 4 (1980), pp. 227-241.
- ‘Dostojewski’s levenslied: Antropologie en ethiek in het licht van zijn filosofie’, in *Maatstaf*, XXIX, 1 (1981), pp. 94-117.

- ‘Dostoevsky. A Man of Mission’, in *Pro Rege* (A Quarterly Faculty Publication of Dordt College, Sioux Center, Iowa), X, 2 (1981), pp. 34-40.
- ‘Karl Mannheim’s Search of Truth. Sociology of Knowledge in Relation to the Contemporary Philosophy of Science’, in *Sociale Wetenschappen*, XXVII, 2 (1984), pp. 137-165.
- ‘Plaatsbepaling in een pluriforme samenleving. Een cultuursociologische benadering’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1984, 3, pp. 246-254.
- ‘In Memoriam Helmuth Plessner 1892-1985’, in *Sociodrome*, 1985, 4, pp. 2-6.
- ‘Over uitgangspunten van een zorgzame samenleving’, in *Evangelisch Welzijnsberaad Bulletin*, VII, 3 (1987), pp. 20-23.
- ‘De receptie van Karl Mannheim’, in *Beleid en Maatschappij*, XVI, 1 (1989), pp. 37-41.
- ‘Maatschappelijk geëngageerde politieke filosofie’, in *Civis Mundi*, XXVII, 1 (1989), pp. 20-23.
- ‘Guillaume Groen van Prinsterer. Bestrijder van een halfbegrepen revolutie’, in *Communio. Internationaal Katholiek Tijdschrift*, XIV, 3 (1989), pp. 190-203.
- ‘Alexis de Tocqueville als kritikus van de ideologie van de Franse revolutie’, deel 1 en 2, in *In de waagschaal*, XVIII, 9, pp. 260-266 / XVIII, 10, pp. 293-297.
- ‘Vergruizing en de strijd om identiteit: Francis Fukuyama kondigde het einde aan van de ideologieën’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1990, 2, pp. 89-97.
- ‘Toegenomen verantwoordelijkheid. Ethische reflectie op genetische manipulatie en kwaliteit van leven’, in *Civis Mundi*, XXIX, 4 (oktober 1990), pp. 153-156.
- ‘Politiek-filosofisch memorandum van de RPF’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1990 (november), pp. 438-444.
- ‘Traditie en vernieuwing van het humanisme. Welke traditie en welke verandering?’, in *Rekenschap. Humanistisch tijdschrift voor wetenschap en cultuur*, XXXVII, 4 (december 1990), pp. 235-236.
- ‘De noodzaak van een politieke filosofie’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1990, 6 / 7, pp. 278-281.
- ‘Een cultureel liberalisme versus een liberale politieke filosofie’, in *Liberaal Reveil*, XXXI, 4 (1990), pp. 129-130.
- ‘Cultuurchristendom en identiteit’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1992 / 8, pp. 335-340.
- ‘Om het behoud van de Nederlandse taal’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1993 / 1, pp. 14-24.
- ‘Democratie en publieke gerechtigheid’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1993 / 2, pp. 58-70.
- ‘Friendship as a Political Challenge’, in *Perspectives on Political Science*, XXIII, 1 (1994), pp. 15-20.
- ‘Basis en profilering van het politiek discours’, in *Civis Mundi*, XXXIII, 1 (februari 1994), pp. 21-25.
- ‘Introduction à “L’idée chrétienne de l’Etat”’, in *Notes et Documents* (Institute International Jacques Maritain), XIX, 39-40 (1994), pp. 33-37.
- ‘Dooyeweerts, Maritains en Simons strijd om het behoud van de rechtsstaat’, in *Christen Democratische verkenningen*, 1994 / 11, pp. 476-484.

- 'Political Integration and Linguistic Plurality', in *History of European Ideas*, XX, Nos. 1-3 (1995), pp. 109-114.
- 'Human Estrangement Regarding Democracy', in *Lo Straniero*, XI, 2 (1996), p. 16.
- 'The Stranger and our Estrangement', in *Lo Straniero*, XI, 2 (1996), pp. 16-18.
- 'Maatschappelijke functies van niet-elitaire elites', in *Civis Mundi*, XXXV, 2 (april 1996), pp. 69-74.
- 'Worsteling om de democratie', in *Christen Democratische Verkenningen*, 1996, 2, pp. 75-81.
- 'Spreiding van verantwoordelijkheden', in *Christen Democratische Verkenningen*, 1996, 3, pp. 109-115.
- 'Publieke gerechtigheid in discussie', in *Christen Democratische Verkenningen*, 1996, 3, pp. 162-163.
- 'Ethnic and National Identity in the Mirror of the Stranger', in *Modern Believing*, Vol. XXXVIII, 2 (April 1997), pp. 4-10.
- 'Kritische toetsing liberaal-democratische ideologie', in *Civis Mundi*, XXXVI, 2 (april 1997), pp. 91-96.
- 'Karl Mannheim e il futuro della società', in *Studi Perugini*, IV, 4 (1997), pp. 9-26.
- 'The Constitutional State in the Political Philosophy of Johannes Althusius', in *European Journal of Law and Economics*, Vol. V, 3 (1998), pp. 123-132.
- 'State and Civil Society in the Political Philosophy of Alexis de Tocqueville', in *Voluntas*, IX, 4 (1998), pp. 363-373.
- 'Vrijheid van onderwijs en maatschappelijke cohesie', in: *Pedagogisch Tijdschrift*, 24, 1 (1999), pp. 51-66.
- 'In memoriam dr. George Puchinger (1 april 1921-15 september 1999)', in *Christen Democratische Verkenningen*, 2000, nr. 2, p. 33-36.
- 'Terugblik op 20 eeuwen christelijk nadenken over politiek', in *Civis Mundi*, IXL, 1 / 2 (maart 2000), p. 44-45.
- 'History and Basic Ideas of the Christian Democratic Party in the Netherlands', in *Bulletin*, General Research Institute, Seigakuin University (Tokyo), 2000, No. 18, pp. 11-27. Japanese translation, pp. 42-63.
- 'Het borgen van publiek belang', in *Civis Mundi*, XL, 1 (2001), pp. 52-53.
- 'De jood als vreemdeling. Westerse waarden in *De koopman van Venetië*', in *Folio. Tijdschrift van het Shakespeare-Genootschap van Nederland en Vlaanderen*, IX, 1 (2002), pp. 5-20.
- 'Vrijheid als dienstbaarheid', in *VN Forum*, 2002, nr. 3, pp. 39-42.
- 'Christen-democratie contra conservatisme', in *Christen Democratische Verkenningen* (oktober 2002), pp. 22-26.
- 'Een filosofische nachtmerrie in Athene en Rome', in *Documenta*, XX (2002), 4, pp. 317-336.
- 'Tolerantie van anti-democratisch fundamentalisme', in *Christen Democratische Verkenningen* (2003), pp. 84-89.
- 'Waarden als inspiratiebron voor de constitutie van een politieke samenleving', in *Civis Mundi*, 43, 3 / 4 (oktober 2003), pp. 167-171.
- 'Fortuyn – een politieke steekvlam', in *Civis Mundi*, 43, 2 (juli 2004), pp. 108-110.
- 'Politieke en morele macht: een fictieve tegenstelling', in *Civis Mundi*, 44, 3 (juni 2005), pp. 92-95.

‘Over vrijheid en haar grenzen’, in *Vivat Academia. Tijdschrift van het Verbond der Vlaamse Academici*, nr. 129 (november, december 2005), pp. 198-212.

2d) Populair-wetenschappelijke artikelen

- ‘Dr. C. Rijnsdorp als cultuurcriticus’, in *Antirevolutionaire Staatkunde*, XLIII, 6 / 7 (1973), pp. 212-217.
- ‘Wetenschap – symbolisch of diabolisch’, in *Beweging*, 42, 6 (1978), pp. 89-91.
- ‘Macht en onmacht in de maatschappij van morgen’, in *Wapenveld*, XXX, 3 (1980), pp. 59-65.
- ‘De pluriforme stad. Een samenlevingsvorm van vrede en vreugde’, in *Volkshuisvesting*, XXXVII, 1 (1985), pp. 12-21.
- ‘Prof. K.J. Popma – een gesprekspartner in tegenspel’, in *Beweging*, 50, 3 (1986), p. 54.
- ‘Euthanasie bespreekbaar’, in *Christen Democratische Verkenningen*, 1989, 9, pp. 387-388.
- ‘Christelijke politiek kent vuile handen’, in *Schering en inslag*, III, 3, (1990), pp. 18-21.
- ‘De idee-fixe van idealen’, in *Hervormd Nederland*, jrg. 46, nr. 43 (27 oktober 1990), katern *Voorlopig*, pp. 2-3.
- ‘Honderd jaar Christelijk-Sociale Beweging’, in *CDA-actueel*, 11, 17 (1991), pp. 12-12-15.
- ‘Het zinvolle liberale bestaan blijft vaag’, in *De Bazuin*, LXXVII, 13 (8 april 1994), pp. 10-11.
- ‘De geboortepapieren van het CDA’, in: *Roodkoper*, IV, 3 (1999), pp. 12-13.
- ‘Corruptie in meervoud’, in *Hervormd Nederland*, 56, 38 (2000), katern *Voorlopig*, pp. 4-6.
- ‘Het postmodernisme kan niet waar zijn’, in *Hervormd Nederland*, 57, 13 (31 maart 2001), katern *Voorlopig*, pp. 2-4.
- ‘Conservatisme – denkstijl of wereldbeschouwing’, in *Beweging*, 65, 3 (2001), pp. 30-35.
- ‘Het gevaar van de argeloosheid’, in *Hervormd Nederland*, 57, 48 (1 december 2001), katern *Voorlopig*, pp. 8-10.
- ‘Aan de kant van de burgers’, in *Hervormd Nederland*, 58, 12 (23 maart 2002), katern *Voorlopig*, pp. 2-4.
- ‘De basisbegrippen toegelicht’, in *Bestuursforum*, 30, 8 / 9 (2006), pp. 8-9.
- ‘Jongeling – kerk en politiek’, in G. Harinck en E. Klei (red.), *Pieter Jongeling. Boegbeeld van de vrijgemaakte wereld*. Barneveld: De Vuurbaak, 2011, pp. 71-77.
- Artikelen in *Opbouw* (1969 en 1976)
- Columns in *Filosofie Magazine* (2008-2009)

2e) Recensies

- S.U. Zuidema, *Communication and Confrontation. A Philosophical Appraisal and Critique of Modern Society and Contemporary Thought* (Assen: Van Gorcum / Kampen: Kok, 1972, 432 pp.), in *Antirevolutionaire Staatkunde*, 42, 9 (1972), pp. 327-332.
- J. van Bremen, S. van der Geest en J. Verrips (red.), *Romanthropologie. Essays over antropologie en literatuur* (Amsterdam: Antropologisch-

- sociologisch Centrum, Universiteit van Amsterdam, 1979, 147 pp.), in *Mens en Maatschappij*, 55, 2 (1980).
- H.A.P. Swart, *Over het begrijpen van menselijk gedrag* (Meppel / Amsterdam: Boom, 1982, 192 pp.), in *Mens en Maatschappij*, 58, 2 (1983), pp. 201-203.
- Nieuw postuum werk van Karl Mannheim, *Strukturen des Denkens*, Hrsg. D. Kettler, V. Meja und Nico Stehr (Frankfurt a.M.: Suhrkamp, 1980, 322 SS.). K. Mannheim, *Structures of Thinking*, edited by D. Kettler, V. Meja and N. Stehr (London, etc.: Routledge and Kegan Paul, 1982, 292 pp.), in *Mens en Maatschappij*, 58, 3 (1983), pp. 285-289.
- V. Meja und N. Stehr (Hrsgs.), *Der Streit um die Wissenssoziologie. Erster Band: Die Entwicklung der deutschen Wissenssoziologie. Zweiter Band: Rezeption un Kritik der Wissenssoziologie* (Frankfurt a.M.: Suhrkamp, 1982, 974 pp.), in *Mens en Maatschappij*, 59, 1 (1984), pp. 98-100.
- R.L. Haan, *Reformatie en revolutie. Over het 'nochtans' in het nucleaire tijdperk* (Kampen: Kok, 1984, 271 pp.), in *Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis*, 65 (1985), pp. 105-106.
- G.J. Schutte, *Nederland en de Afrikaners: adhesie en aversie* (franeker: Wever, 1986, 248 pp.), in *Radix*, 13, 1 (1987), pp. 26-30.
- J. Gabel, *Mannheim et le marxisme hongrois* (Paris: Méridiens Klincksieck, 1987, 158 pp.), in *The Canadian Journal of Sociology*, 14, 3 (1989), pp. 414-416.
- 'Politiek-filosofisch memorandum van de RPF', n.a.v. H. van Riessen, *Christelijke politiek in een wereld zonder God* (Nunspeet: Marnix van St. Aldegonde Stichting, 1990, 98 pp.) in *Christen-Democratische Verkenningen*, 1990, 11, pp. 438-444.
- H.J. Heering, *Moed voor de politiek. Oefeningen in politieke ethiek*. Meppel / Amsterdam: Boom, 1988, 185 pp.), in *Tijd & Taak*, 1990, p. 13.
- F.W.A. Brom, B.J. van den Bergh, A.K. Huibers, *Beleid en ethiek*, uitgegeven onder auspiciën van het Centrum voor Bio-ethiek. Assen; Van Gorcum, 1993), in *Beleidswetenschap*, 1994, 1, pp. 94-95.
- A.P. Martinich, *Hobbes. A Biography* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999, 390 pp.) in *Filosofie Magazine*, 1999, 8, pp. 56-57.

3. Inventaris van het archief

Doos I

0	Inventaris van het archief
1	Diploma's
2	Benoeming wetenschappelijk medewerker
3	Benoeming tot bijz. hoogleraar politieke filosofie
4	Jaarverslagen bijz. hoogleraar
5	Correspondentie Kuyperfonds
6	Benoeming tot gewoon hoogleraar / decaan
7	Studieverblijf in Frankfurt / Tanzania
8	Afscheid wegens emeritaat (correspondentie)
9	<i>Research fellow</i> Calvin College / gastcollege Dorcht College
10	<i>Research fellow</i> Notre Dame
11	Artikelen in <i>Trouw</i>
12	Artikelen in <i>Friesch Dagblad</i>
13	Artikelen in <i>NRC Handelsblad</i>
14	Artikelen in <i>Nederlandse Gedachten</i>
15	Populair wetenschappelijke bijdragen over diverse onderwerpen
16	Brieven van P.J. Bouman
17	Brieven van S. Gerbrandy
18	Brieven van G. Puchinger
19	Correspondentie (divers)

Doos II

Recensies en andere artikelen over de volgende boeken

20	<i>Tussen handelingsvrijheid en gedragsbeheersing</i>
21	<i>Monniken en moordenaars</i>
22	<i>Reformatorische maatschappijkritiek</i>
23	<i>Ethiek en kernbewapening</i>
24	<i>Mensenrechten en vrede</i>
25	<i>Als alles politiek is ...</i>
26	<i>De Franse revolutie</i>
27	Heruitgave van A. Kuyper, <i>Het sociale vraagstuk ...</i>
28	<i>Vriendschap</i>
29	<i>Politieke filosofie van de christendemocratie</i>
30	<i>Kernbegrippen in de politieke filosofie</i>
31	<i>Westerse waarden / Shakespeare</i>
32	<i>Faust en levenskunst</i>
33	<i>Pluralisme, integratie en cohesie</i>
34	<i>Hedendaagse sociale bewegingen</i>
35	Diverse recensies

Doos III

- 36 *Karl Mannheim. The Deveopment of his Thought*
- 37 Teksten van en over Karl Mannheim
- 38 Teksten van Karl Mannheim
- 39 Correspondentie van Karl Mannheim
- 40 BBC-lectures / correspondentie van Karl Mannheim

Doos IV

Documentatie en correspondentie inzake het boek *Een handvol filosofen*

- 41 Naschrift (niet gepubliceerd) bij *Een handvol filosofen*
- 41a M.J. Aalders
- 42 P. Bak
- 43 J. Blauw
- 44 A.P. Bos
- 45 Th. de Boer
- 46 H.J. Brinkman (inzake opvolging Van Riessen / Centrale Interfaculteit / Faculteit der Wijsbegeerte / Brieven H.G. Geertsema
- 47 F.J.J. Buytendijk / 2 oraties
- 48 J. Davidse
- 49 C. de Deugd
- 50 H.J. van Eikema Hommes / brief J. Zwart
- 51 S. Griffioen
- 52 W. Goris
- 53 J. van der Hoeven / referaat 'Het christelijke in de Vrije Universiteit'
- 54 Onthulling borstbeeld W. Hovy
- 55 J.W. van Hulst
- 56 A. Janse, Biggekerke
- 57 J. Klapwijk
- 58 P. Koslowski
- 59 R.W. Munk / 2 oraties
- 59a H. Nijenhuis, toespraak 2000
- 60 E.H. van Olst / 2 oraties
- 61 C.A. van Peursen / 't *kladschrift* / oratie
- 62 A. Plantinga / voorstel eredoctoraat

Doos V

Documentatie en correspondentie inzake het boek *Een handvol filosofen*

- 63 H.J. Pos / 2 publicaties van J. Noordegraaf / brochure over R.J. Dam
- 64 J.A. Radder / H.W. de Regt
- 65 C. Sanders
- 66 J.H. Santema
- 67 A.F. de Savornin Lohman / rapport enquêtecommissie
- 68 E. Schuurman
- 69 A. Soeteman
- 70 W.J. van der Steen

71	J. Stellingwerff
72	A. Troost / artikelen / brochure / einde sociale ethiek in Faculteit SCW
73	G.A. van der Wal
74	E.J. Wit
75	Brieven J. Waterink aan D.H.Th. Vollenhoven
76	N.P. Wolterstorff / voorstel eredoctoraat
76a	Fotoalbum erepromotie Wolterstorff
77	J. Woltjer / manuscripten H. van der Laan en A.P. Muys
78	S.U. Zuidema
79	Zelfbeelden Faculteit der Wijsbegeerte
80	J.P. Verhoogt e.a., <i>Vinden en zoeken</i> (persreacties)
81	Rapport Wijsgerige Vorming (1962) / Persbericht 1978 / Nota 'Toekomst en profilering' (1982) / Informatie van griffie Eerste Kamer / Onderzoeksprofiel (1982)
82	Nota 'Wijsbegeerte aan de VU in de komende jaren' (1999) / Nota 'Een Bachelor met <i>body</i> en een Master met een <i>gezicht</i> ' (2007) / VISOR (UTC-evaluatie)
83	Overeenkomsten met ICS en Notre Dame / brief B. Zylstra aan H. Dooyeweerd
84	Over de naam van de Universiteit van Amsterdam

Doos VI

85	Kandidatenlijst CDA-Amsterdam (1974) / artikel GPV
86	Benoeming lid Eerste Kamer
87	Beëindiging lidmaatschap CDA
88	Redevoeringen in Eerste Kamer / fractie-inbreng
89	<i>Handelingen</i> Eerste Kamer